รายวิชา การงานอาชีพ

รหัสวิชา ง๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ธุรกิจในชุมชนที่รัก

เรื่อง แนวคิดโครงการ ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ OTOP

เรื่อง การจัดประเภทผลิตภัณฑ์ OTOP

ครูผู้สอน ครูณภัทร กาญจนะพังคะ

เรื่อง แนวคิดโครงการ ๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ OTOP

เรื่อง การจัดประเภทผลิตภัณฑ์ OTOP

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกแนวคิดหรือที่มาของตัวอย่างผลิตภัณฑ์ OTOP ในชุมชนได้

๒. บอกประเภทผลิตภัณฑ์ OTOP ได้

๓. สืบค้นข้อมูลผลิตภัณฑ์ OTOP ในชุมชนของตนเองได้

๔. วิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ OTOP แต่ละประเภท และเลือกผลิตภัณฑ์ OTOP ที่น่าสนใจได้

๕. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ OTOP ที่มีในชุมชนได้

๖. เห็นคุณค่าของผลิตภัณฑ์ OTOP ในชุมชน

ความหมายของ (OTOP) คือ

สัญลักษณ์โอทอป พ.ศ. ๒๕๔๖ - ปัจจุบัน

ที่มาภาพ https://fav-agoodtime.com/travel/otop-export/

ความหมายของ (OTOP) คือ

O = One (หนึ่ง)

T = Tambon (ตำบล)

O = One (หนึ่ง)

P = Product (ผลิตภัณฑ์)

⟶ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

๑. เป้าหมายโครงการ คือ

ที่มาภาพ https://lifestyleinthailand.com/craft-benjarong-is-traditional-thai-five-basic-colors-style-pottery/

- เพิ่มรายได้ให้ชุมชน
- สืบสานภูมิปัญญาไทย
- ส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ยกระดับมาตรฐานสินค้า

๒. หลักการดำเนินงาน

ที่มาภาพ https://mgronline.com/smes/detail/๙๕๑๐๐๐๐๑๓๓๗๔๕

- ชุมชนคิดเอง ทำเอง พัฒนาเอง
- ภาครัฐให้การสนับสนุนด้านความรู้และการตลาด
- เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่น

๓. ความสำเร็จที่คาดหวัง

- รายได้หมุนเวียนในชุมชน
- การจ้างงานเพิ่มขึ้น
- ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์
- สินค้าสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

ที่มาภาพ https://fav-agoodtime.com/travel/otop-export/

๔. การจัดประเภทผลิตภัณฑ์ OTOP (๕ ประเภท)

- **อาหาร** เช่น น้ำพริก ขนมไทย กุนเชียง ฯลฯ
- **เครื่องดื่ม** เช่น น้ำสมุนไพร ชา กาแฟ

  จุดเด่น ใช้พืชสมุนไพร ผลไม้ หรือเมล็ดกาแฟท้องถิ่น
- **ผ้าและเครื่องแต่งกาย** เช่น ผ้าไหม ผ้าฝ้าย เสื้อผ้าทอมือ

  จุดเด่น ลวดลายและเทคนิคการทอเฉพาะถิ่น

ที่มาภาพ https://fav-agoodtime.com/travel/otop-export/

๔. การจัดประเภทผลิตภัณฑ์ OTOP (๕ ประเภท)

- **ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก** เช่น กระเป๋าสาน เครื่องจักสาน งานไม้แกะสลัก

  จุดเด่น งานฝีมือ ประณีต ใช้วัสดุธรรมชาติ

- **สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร** เช่น สบู่สมุนไพร น้ำมันนวด ยาหม่อง

  จุดเด่น ใช้สูตรโบราณและวัตถุดิบจากพืชสมุนไพร

ที่มาภาพ https://fav-agoodtime.com/travel/otop-export/

๑ ประเภทอาหาร

ที่มาภาพ https://www.otoptoday.com/view_product.php?product_id=๓๗๕๗

ผลผลิตทางการเกษตร และอาหารแปรรูป ซึ่งได้รับมาตรฐานและมีบรรจุภัณฑ์ เพื่อการจำหน่าย ทั่วไป แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม

ที่มาภาพ https://www.khaosod.co.th/technologychaoban/how-to/process/article_๑๗๑๙๓

๑.๑ ผลิตผลทางการเกษตร ที่ใช้บริโภคสด

ที่มาภาพ https://otopth.com/ สินค้าotopแต่ละภาค/

๑.๒ ผลิตผลทางการเกษตร ที่เป็นวัตถุดิบและ ผ่านกระบวนการ แปรรูปเบื้องต้น

ที่มาภาพ https://otopth.com/ สินค้าotopแต่ละภาค/

๑.๓ อาหารแปรรูป กึ่งสำเร็จรูป/สำเร็จรูป

๑.๑ ผลิตผลทางการเกษตร ที่ใช้บริโภคสด เช่น ผัก ผลไม้

๑.๒ ผลิตผลทางการเกษตรที่เป็นวัตถุดิบและผ่านกระบวนการแปรรูปเบื้องต้น เช่น ข้าวสาร เนื้อสัตว์บด อาหารประมงสด เป็นต้น

ที่มาภาพ https://otopth.com/ สินค้าotopแต่ละภาค/

๑.๓ อาหารแปรรูป

กึ่งสำเร็จรูป/สำเร็จรูป

อาหารสำเร็จรูป หมายถึง อาหารที่ผ่านขั้นตอนการหุงต้มหรือกระบวนการแปรรูปผลิตผลการเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อให้อาหารนั้นเก็บได้นาน

ที่มาภาพ https://otopth.com/ สินค้าotopแต่ละภาค/

๑.๓ อาหารแปรรูป กึ่งสำเร็จรูป/สำเร็จรูป

อาหารกึ่งสำเร็จรูป หมายถึง อาหารที่ผ่านกรรมวิธีและปรุงแต่งมาบ้างแล้ว เพียงแค่ผ่านกรรมวิธีอย่างง่าย ๆ ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ โดยการเติมน้ำร้อน หรือต้ม

๒ ประเภทเครื่องดื่ม

ที่มาภาพ https://www.otoptoday.com/view_product.php?product_id=๒๑๐๖๕

ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

- สุราแช่ สุรากลั่น เช่น สาโท อุไวน์ เหล้าขาว ๓๕, ๔๐ ดีกรี เป็นต้น

ตัวอย่างเครื่องดื่ม

ที่มาภาพ https://www.otoptoday.com/view_product.php?product_id=๘๗๓๑

ผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่ม ที่ไม่มีแอลกอฮอล์

- ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มประเภทพร้อมดื่ม
- ผลิตภัณฑ์ประเภทชงละลาย
- และผลิตภัณฑ์ประเภทชง

เช่น น้ำผลไม้ น้ำสมุนไพร ขิงผงสำเร็จรูป มะตูมผง ชาใบหม่อน ชาจีนกาแฟปรุงสำเร็จชนิดผง เป็นต้น

๓ ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย

ที่มาภาพ https://www.ubonchamber.net/page/id/๑๕๖๔๙๖๑๕๑๓๓๐๗๓๘๔

ที่มาภาพ https://mgronline.com/local/detail/๙๖๐๐๐๐๐๐๓๕๑๓๑

หมายถึง

- ผ้าทอ ผ้าถักจากเส้นใยธรรมชาติ หรือเส้นใยสังเคราะห์
- เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม

๓ ประเภทผ้า เครื่องแต่งกาย

ที่มาภาพ https://www.ubonchamber.net/page/id/๑๕๖๔๙๖๑๕๑๓๓๐๗๓๘๔

ที่มาภาพ https://mgronline.com/local/detail/๙๖๐๐๐๐๐๐๓๕๑๓๑

หมายถึง

- เครื่องแต่งกายที่ใช้ประดับตกแต่ง ประกอบการแต่งกาย
- ทั้งเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย และเพื่อความสวยงาม

ผ้า

ผลิตภัณฑ์ผ้าผืน เช่น

ที่มาภาพ https://www.otopchiangmai.com/page/id/ผ้าขาวม้า-ศูนย์-otop-เชียงใหม่

ผ้าขาวม้า

ที่มาภาพ http://www.nongsangwapi.go.th/otop.php

ผ้าไหม

ที่มาภาพ https://www.prachachat.net/local-economy/news-๕๓๐๘๔๐

ผ้าบาติก-ผ้าปาเต๊ะ

เครื่องแต่งกาย

ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประดับตกแต่งประกอบการแต่งกาย
ที่ทำจากวัสดุทุกประเภทเพื่อประโยชน์ในการใช้สอย

เครื่องประดับ
จากเศษผ้า

ที่มาภาพ https://www.otoptoday.com/view_product.php?product_id=๘๗๒๔

กระเป๋าผ้า
ไหมมัดหมี่

ที่มาภาพ https://otopth.com/ สินค้าotopแต่ละภาค/

๔ ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก

ที่มาภาพ https://www.jobbkk.com/variety/detail/๓๕๔๗

- เช่น เครื่องใช้ในบ้าน เครื่องครัว เครื่องเรือน
- ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการใช้สอย หรือประดับตกแต่ง
- รวมทั้งสิ่งประดิษฐ์ที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น

ตัวอย่างเช่น

ที่มา: https://www.otoptoday.com/view_product.php?product_id=๓๔๓๔

ไม้

ที่มา: https://www.otoptoday.com/view_product.php?product_id=๓๘๗๑

จักสาน ถักสาน

ที่มาภาพ https://th.wikipedia.org/wiki/ดอกไม้ประดิษฐ์

ดอกไม้ประดิษฐ์

วัสดุจากธรรมชาติ

ตัวอย่างเช่น

ที่มา: https://www.otoptoday.com/view_product.php?product_id=๒๒๓๖๒

โลหะ

ที่มา: https://twitter.com/go๒thailand/status/๑๑๐๗๕๘๕๗๖๑๖๘๖๑๒๖๕๙๒?lang=es

เซรามิค/เครื่องปั้นดินเผา

ที่มา: https://www.facebook.com/๑๔๖๖๒๗๕๕๖๐๒๕๓๓๔๖/posts/๑๔๗๑๐๕๑๘๔๖๔๔๒๓๘๔/

เคหะสิ่งทอ

๕ สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

ที่มา https://mgronline.com/smes/detail/๙๖๓๐๐๐๐๐๓๑๘๘๓

ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร หรือมีสมุนไพรเป็นส่วนประกอบอาจใช้ประโยชน์และอาจส่งผลต่อสุขภาพ แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑. ยาจากสมุนไพร

๒. เครื่องสำอางสมุนไพร

๓. วัตถุอันตรายที่ใช้ในบ้านเรือน เช่น น้ำยาล้างจานสมุนไพร สมุนไพรไล่หรือกำจัดแมลง

แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม

ที่มาภาพ https://www.otopchiangmai.com/page/id/ลูกประคบ-สมุนไพร-ศูนย์-otop-เชียงใหม่

ยาจากสมุนไพร

ที่มาภาพ https://www.otopchiangmai.com/page/id/แชมพูอัญชัน-ศูนย์-otop-เชียงใหม่

เครื่องสำอางสมุนไพร

ที่มาภาพ https://www.otopchiangmai.com/page/id/สเปย์-กันยุง-ตะไคร้หอม-ศูนย์-otop-เชียงใหม่

วัตถุอันตราย ที่ใช้ในบ้านเรือน

หลักการพื้นฐาน ๓ ประการ

๑ ภูมิปัญญาสู่ท้องถิ่นสากล

ผลิตภัณฑ์ต้องมีคุณภาพ
ได้มาตรฐานมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
การผลิตสินค้าที่คงไว้ซึ่งวัฒนธรรม
ท้องถิ่นและอัตลักษณ์ของชุมชน

ที่มาภาพ https://lifestyleinthailand.com/craft-benjarong-is-traditional-thai-five-basic-colors-style-pottery/

๒ การพึ่งพาตนเอง

ที่มาภาพ https://mgronline.com/smes/detail/๙๕๑๐๐๐๐๑๓๓๗๔๕

- ปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักพึ่งพาตนเอง พัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ มาจากความต้องการของชุมชน

๓ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ที่มาภาพ https://www.bangkokbiznews.com/business/๗๓๙๓๗๔

- ส่งเสริมบุคลากรในท้องถิ่นให้สามารถเรียนรู้ค้นคว้า พัฒนาได้ด้วยตนเอง
- กระตุ้นและส่งเสริมให้ทำสิ่งใหม่ ๆ มีความคิดสร้างสรรค์
- เพราะบุคคลในชุมชนเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนให้ท้องถิ่นเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ตัวอย่างผลิตภัณฑ์

๑ ตำบล ๑ ผลิตภัณฑ์ (OTOP)

ข้าวหอมมะลิออร์แกนิค (OTOP) ของดีจังหวัดอะไรเอ่ย?

ภาคอีสาน จังหวัดศรีสะเกษ

ประเภทอาหาร

ที่มาภาพ https://www.xn--๑๒ca๙cdcza๑fboh๖b๔ca๐evmxcuh.com/p/๒๙/ข้าวสารหอมมะลิอินทรีย์-ทุ่งกุลาร้องไห้.html

เครื่องประดับหินสี (OTOP) ของดีจังหวัดอะไรเอ่ย?

ภาคเหนือ จังหวัดตาก

ประเภทเครื่องประดับตกแต่งในร่างกาย

ที่มาภาพ https://otopth.com/ สินค้าotopแต่ละภาค/

ขนมปังชีสเชคไส้สับปะรด (OTOP)
ของดีจังหวัดอะไรเอ่ย?

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประเภทอาหาร

ที่มา:https://www.khaosod.co.th/m-market/news_๖๕๗๓๘๓๑

ครกหูหิ้วเป็นสินค้า (OTOP)
ของดีจังหวัดอะไรเอ่ย?

ภาคเหนือ จังหวัดตาก

ประเภทของใช้และของประดิษฐ์

ที่มาภาพ http://www.silathip.com/product/๕๙/ ครกหูหิ้ว

กาแฟเขาทะลุเป็นสินค้า (OTOP)
ของดีจังหวัดอะไรเอ่ย?

ภาคใต้ จังหวัดชุมพร

ประเภทเครื่องดื่ม

ที่มาภาพ https://www.khaosod.co.th/lifestyle/news_๖๗๐๓๘๑๒

เซรั่มน้ำมันงา (OTOP)
ของดีจังหวัดอะไรเอ่ย?

ภาคกลาง จังหวัดสมุทรปราการ

ประเภท
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

ที่มาภาพ https://otopth.com/ สินค้าotopแต่ละภาค/

หมอนรองคอยางพารา เป็นสินค้า (OTOP) ของดีจังหวัดอะไรเอ่ย?

ภาคใต้ จังหวัดตรัง

ประเภท ของใช้

ของตกแต่ง ของที่ระลึก

ที่มาภาพ https://andamanlatexpillow.com/th/product-detail/latex-neck-pillow

ใบงานที่ ๑

เรื่อง

“ผลิตภัณฑ์ในชุมชนของฉัน”

คำชี้แจง

ให้นักเรียนหาข้อมูลผลิตภัณฑ์ในชุมชน ที่สนใจ หรือเคยใช้สินค้าแล้วรู้สึกประทับใจ เพียง ๑ อย่าง แล้วตอบคำถามลงใบงาน

ชื่อสินค้า

สินค้านี้อยู่ในจังหวัด

ที่มา/แนวคิดของสินค้า

แหล่งอ้างอิง

ใบกิจกรรมกลุ่ม

เรื่อง

“ผลิตภัณฑ์ในชุมชนของฉัน”

คำชี้แจง

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มละ ๓ - ๔ คน เพื่อร่วมหาผลิตภัณฑ์ OTOP ที่น่าสนใจในชุมชนของแต่ละภาค และจัดประเภทผลิตภัณฑ์ OTOP ตามตารางที่กำหนดให้

กลุ่มที่ ๑ อาหาร	กลุ่มที่ ๒ เครื่องดื่ม	กลุ่มที่ ๓ ผ้า เครื่องแต่งกาย	กลุ่มที่ ๔ สมุนไพรไม่ใช่อาหาร
ชื่อสินค้า:	ชื่อสินค้า:	ชื่อสินค้า:	ชื่อสินค้า:
จุดเด่นสินค้า:	จุดเด่นสินค้า:	จุดเด่นสินค้า:	จุดเด่นสินค้า:

กลุ่มที่ ๑ อาหาร	กลุ่มที่ ๒ เครื่องดื่ม	กลุ่มที่ ๓ ผ้า เครื่องแต่งกาย	กลุ่มที่ ๔ สมุนไพรไม่ใช่อาหาร
ที่มา/แนวคิด:	ที่มา/แนวคิด:	ที่มา/แนวคิด:	ที่มา/แนวคิด:

กลุ่มที่ ๑ อาหาร	กลุ่มที่ ๒ เครื่องดื่ม	กลุ่มที่ ๓ ผ้า เครื่องแต่งกาย	กลุ่มที่ ๔ สมุนไพรไม่ใช่อาหาร
ภาค:	ภาค:	ภาค:	ภาค:
จังหวัด:	จังหวัด:	จังหวัด:	จังหวัด:

สรุปบทเรียน

OTOP คือ

- เครื่องมือส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก
- สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น
- และผลักดันการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง กรณีศึกษาผลิตภัณฑ์ OTOP ของชุมชนที่รัก

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา การงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง เปี๊ยก ปลาหมึก OTOP ๕ ดาว ๘ ปีซ้อน

๒. ใบกิจกรรมกลุ่ม “ร่วมแบ่งปัน OTOP ในชุมชน ทีมเพื่อนเกลอ”

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา การงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓